

UiO : **Senter for europarett**
Det juridiske fakultet

Førsteamanuensis Stian Øby Johansen

Prosedyreøvelser i rettsvitenskapsstudiet

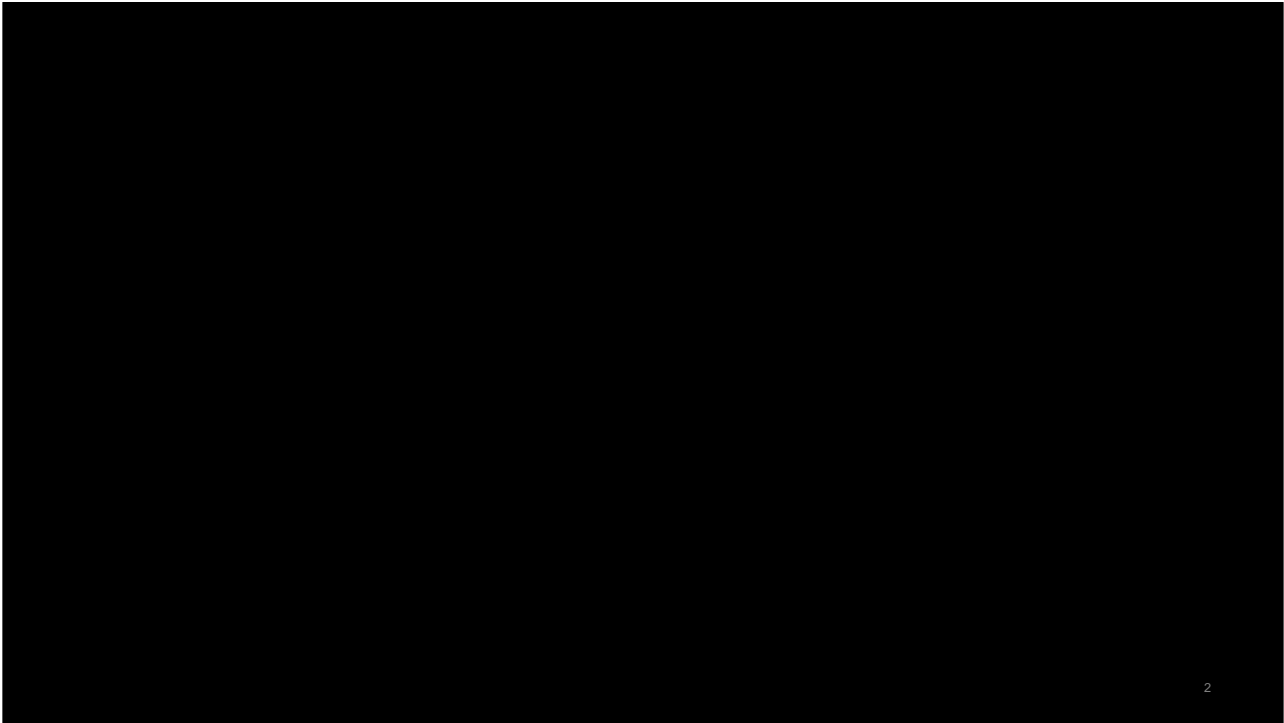

1

- **Eller:** et eksempel på erfaringsbasert læring ved bruk av simulasjon.

Status quo:

- Klassiske forelesninger.
- Studenter som ser på lærerne som guder, som besitter svar på alle spørsmål, som vi "holder igjen på".
- Kunnskapsorienterte, særlig disse som fortsatt er tidlig på studiet, istedenfor ferdighetsorienterte.
- Statsrett/folkerett/menneskerettigheter oppleves som vanskelig.

Prosedyreøvelse = simulasjon

- Rollespill
 - Studentene er advokater.
 - Læreren er dommer.
- Fordeler med simulasjoner:
 - Praktisk og yrkesrettet.
 - Ferdighetstrening.

3

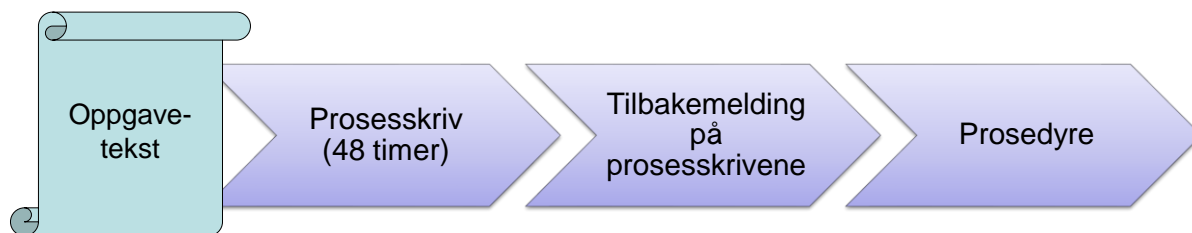
- Erfaringsbasert læring.
 - «Learn by doing»
 - Prøve og feile.
- Konkret: Erfare bruk av juridisk metode i praksis.

Dette er det vi simulerer.

Øvelsens gang

Som i virkeligheten
er øvelsens rammer
nedfelt i rettsregler.

Prosessregler for prosedyreøvelsen (JUS2111)

Prosedyreøvelsen vil gi deg innføring og trening i å prosedere, det vil si å fremlegge juridisk argumentasjon muntlig. Den er også en anledning til å anvende jussen i praksis. Prosedyreøvelsen må være godkjent for at du skal få gå opp til eksamen i JUS2111.

Kapittel 1: Oppgaven

§ 1-1 Utforming

Øvelsen tar utgangspunkt i en faktumbeskrivelse (praktikumsoppgave). Det er ikke anledning til å supplere oppgaveteksten med faktiske opplysninger innhentet annenstedsfra.

I oppgaveteksten skal det klart angis tre anførsler som fremmes av saksøker. Det kan også angis hvilke anførsler som skal prioriteres av lag som består av færre enn tre studenter, se § 7-1.

§ 1-2 Offentliggjøring

Oppgaven offentliggjøres mot slutten av semesteret, omtrent halvannen uke før den muntlige forhandlingen. Det nøyaktige tidspunktet skal annonseres god tid i forveien.

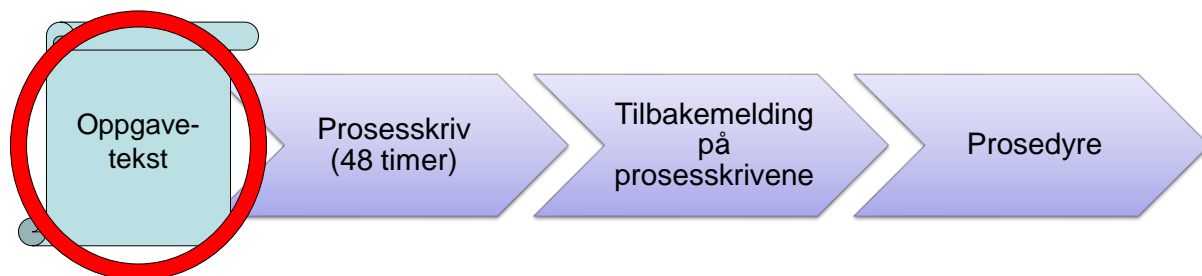
Det skal være ca. 48 timer mellom tidspunktet oppgaven offentliggjøres og fristen for å levere prosesskriv (se også § 4-2).

Kapittel 2: Deltakerne

§ 2-1 Laginndeling

Kurslærerne deler inn studentene tilfeldig i lag på maksimalt tre personer ved å bruke

Øvelsens gang

Oppgave til prosedyreøvelsen

JUS2111

Høst 2019

Containerskipet Cheriton seilte under omansk flagg. Det hadde seilt inn i Middelhavet gjennom Gibraltarstredet, og var på vei mot Suezkanalen. Skipets destinasjon var havnen ved Al Luḥayyah i Yemen.

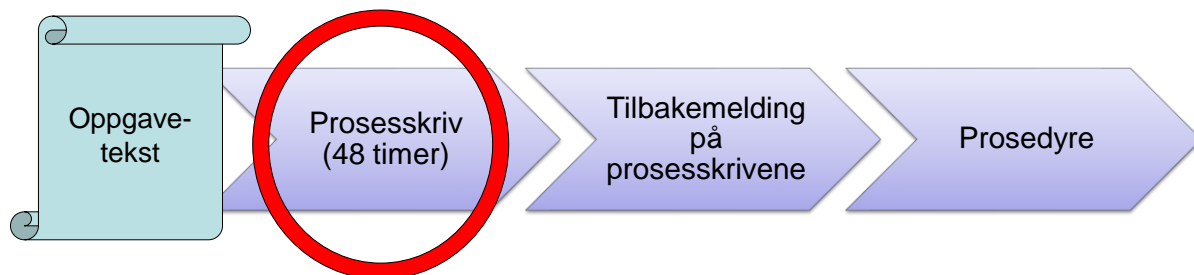
Den 1. oktober 2019 seilte skipet på sørsiden av Sicilia, gjennom Italias territorialfarvann. Der ble det plutselig møtt av et italiensk kystvaktskip, som krevde at Cheriton skulle stanse og la dem gjennomføre lasten. Kapteinen kunne ikke annet enn å adlyde ordre fra det bevæpnede kystvaktskipet.

Under gjennomgangen fant kystvakten tolv containere med våpen. Dette stemte godt med den etterretningsinformasjonen italienerne hadde, nemlig at skipet skulle forsyne Houthi-opprørerne med etterlengtet krigsmateriell. Italienerne tvang deretter Cheriton inn til havn i Catania, hvor containerne med våpen ble lastet av og beslaglagt. Cheriton ble holdt tilbake i havna i drøyt 24 timer, mens mannskapet ble avhørt, og fikk deretter seile videre.

I en diplomatisk note protesterte Oman på behandlingen av skipet, som de mente var et «krystallklart brudd på Cheritons rett til uskyldig gjennomfart etter havretten». Videre hevdet Oman at beslaget av de tolv containerne måtte oppheves, fordi beslaget hadde skjedd på en ulovlig

9

Øvelsens gang

PROSESSKRIV

fra

DEN ITALIENSKE REPUBLIKK

til

DEN INTERNASJONALE DOMSTOLEN

[31.10.2019]

Saksøker: Den Italienske Republikk

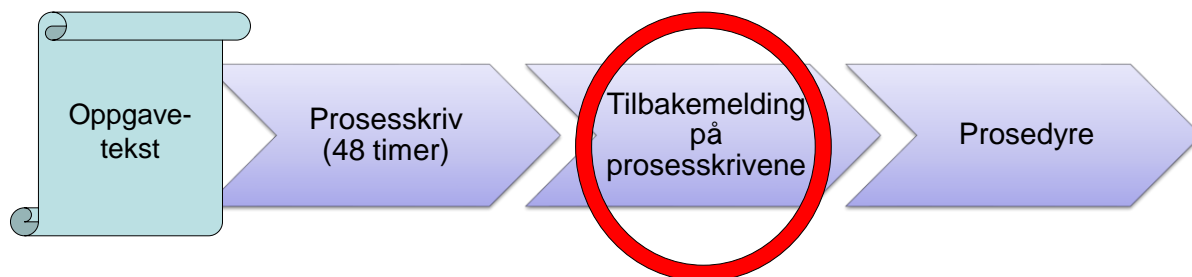
Prosessfullmektiger: Gruppe nr. 9:
Erik Magnus Andgard, Sheher Bano Syed og Tomine Thunold
Edvardsen.

Saksøkt: Sultanatet Oman

Prosessfullmektiger: Gruppe nr. 3
Mathea Regine Slydal Holden, Sander Bøe Bertelsen og Marie
Bjørnstad.

Saken gjelder: Om domstolen kan behandle saken, om Italias behandling av Cheriton og containerbeslaget var folkerettslige, og om Omans arrestasjon av Leviathan var folkerettsstridig.

Øvelsens gang

Tydlig
presentasjon av
standpunktet – fint!

Er et skip et
rettssubjekt? Hvis
ikke: hva er et skip,
folkerettslig sett?

Flott bruk av
rettspraksis! Finnes
det lignende saker
om skip, mon tro?

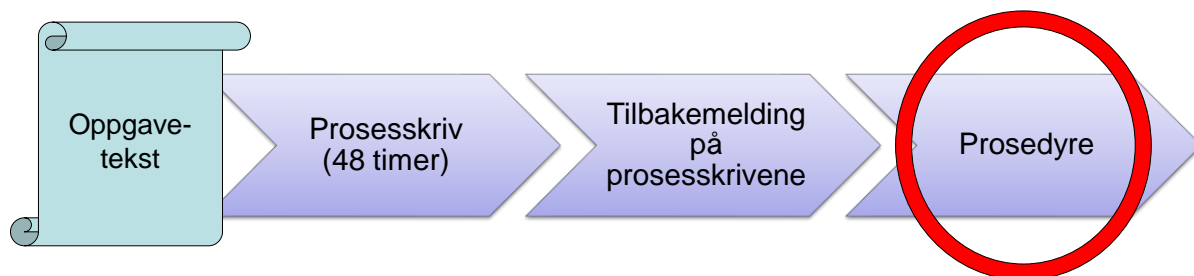
Det følger av folkerettslig sedvanerett at det ikke kreves uttømming av rettsmidler i tvister mellom stater. Dette følger av grunnleggende folkerettslige prinsipper om stateres suverenitet og likhet. Kravet om uttømming av rettsmidler er et tilleggsvilkår som bare kommer til anvendelse der en stat utøver diplomatisk beskyttelse overfor en person jf. Diallo-saken².

I denne sak er det hevdede bruddet knyttet til UNCLOS. Retten til «innocent passage» er en rettighet etter UNCLOS artikkel 17. Ved å tolke denne rettigheten er det klart at det er stater under UNCLOS som nyter denne rettigheten og ikke skip eller personer. UNCLOS artikkel 17 bruker uttrykket «ships of all States», ved å tolke artikkel 17 i samsvar med artikkel 87 som gjelder «freedom of the high seas». I artikkel 87 (1) brukes ordene «The high seas are open to all States.» Det hevdede bruddet av rettigheten til «innocent passage» er dermed en krenkelse av Italias rettigheter. Likeså har Oman en plikt etter UNCLOS til å respektere retten til «innocent passage».

I Avena-saken uttaler ICJ i avsnitt 40 «In these special circumstances of interdependence of the rights... in submitting a claim in its own name... The duty to exhaust local remedies does not apply to such a request.». Der en stat bringer et krav i sitt eget navn, gjelder ikke kravet om uttømmelse av rettsmidler selv om staten også bringer et krav under diplomatisk beskyttelse.

Det er Italia som fremmer et krav knyttet til krenkelser av sine egne rettigheter, kravet er fremmet i sitt eget navn. I slike situasjoner finnes det ikke krav om uttømming av lokale

Øvelsens gang

Øvelse, ikke konkurranse

- Ferdighetstrening:
 - Selvstendig kildesøk.
 - Argumentativ skriving.
 - Retorikk.
- Primært formativ vurdering
 - Kommentarer til prosesskriv
 - Tilbakemelding på prosedyren

Forbedringspunkter

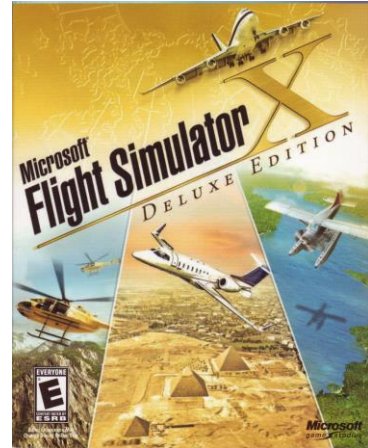
- Bedre **opplæring av studentene** i forkant av øvelsen.
- **Mer tid** med studentene i prosedyresituasjonen.
- Bedre **opplæring av lærerne** i retorikk o.l.

Andre simulasjonsmuligheter i jussens verden: forhandlinger.

Overførbart til andre fag?

- Rettssaken = særegent for jussen
- Kontradiktorisk debatt
 - Filosofi?
 - Samfunnsøkonomi?
- Simulasjon i bredere forstand
 - Informatikk?
 - Geofag?
 -

19

- Her har jeg virkelig forsøkt å tenke høyt!
- Og gjerne om fag som jeg ikke vet allerede bruker simulasjon.

Resten av timen:

- Runde i salen:
 - Bruker dere simulasjoner i undervisningen?
 - Fikk du noen idéer til mulige simulasjoner?
 - Er det noen hindringer som står i veien for bruk av simulasjoner?